

Szabadság

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden szombaton reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth-utca 34.

Lenin, a dolgozó emberiség lángelméje és a forradalmi proletáriátus nagy tanítómestere

Gheorghe Gheorghiu-Dej a RMP Központi Vezetőségének főtitkára Bukarestben, Lenin halálának negyedszázados évfordulóján hatalmas beszédet tartott, amelyet kivonatosan itt közlünk.

„Lenin halálával a világ munkásosztálya és az egész haladó emberiség a zseniális gondolkodót veszítette el, azt, aki továbbfejlesztette és magasabb fokra emelte Marx és Engels művét, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártját létrehozó és megszervező őri-ást, azt, aki az első győzelmes rohamra vezette a munkásosztályt a tőkés kizsákmányolás ellen, megalapítva a világ első szociálista államát, a Szociálista Szovjet Köztársaságok Szövetségét.

Halála után huszonöt évvel Lenin nagy alakja éppen olyan élénken él a dolgozók mindegyikének tudatában, mint azokban az években, amikor biztos kézzel vezette a Bolsevik Pártot és Oroszország népeit a proletár forradalom és a szociálisták építésének útján — és az emberek milliói, akik tanulmányozzák tanítását, szeretik és úgy tekintik őt, mint tanítójukat és vezetőjüket.

Lenin a proletáriátus nemzetközi mozgalmának tapasztalatait felhasználva, továbbfejlesztve Marx és Engels tételeit a proletáriátusnak a hatalom meghódításáért folytatott harcáról, részletesen kidolgozta az általa megteremtett Párt, a munkásosztály pártja stratégiáját és taktikáját, azt a stratégiát és taktikát, amely a proletáriátus első győzelméhez és a szociálista állam megteremtéséhez vezetett a föld egyhatodán.

Az új államforma

Csak az olyan gondolkodó, mint Lenin, találhatta meg azt az államformát, amely legjobban megfelelt az alig megalakult proletár-államnak.

A burzsoázia hatalmának megdöntése érdekében, az új szociálista rend építése érdekében arra volt szükség, hogy miután kiragadták a politikai hatalmat a burzsoázia kezéből, teljesen kicseréljék a régi burzsoá államgépezetet, megalkossák a néptömegek az állam vezetésében való részvételének új formáját.

Lenin a szovjethatalomban találta meg ezt az új államformát.

„A szociálista szovjet rendszer — mondja Sztálin — a társadalom megszervezésének jobb formája, mint bármely más nem-szovjet társadalmi berendezés.”

A szovjet rendszer a legszélesebb

demokrácia a munkásosztály és az összes dolgozók számára. De ugyanakkor biztosítja a kizsákmányoló osztályok a hatalom visszaszerzésére irányuló törekvésének szétzuzását, a dolgozók széles tömegeit elnyomó és kizsákmányoló kapitalizmus visszaállítására irányuló minden kísérlet szétzuzását: biztosítja a kizsákmányoló osztályok felszámolását.

A proletár-diktatura

A dolgozók számára legszélesebb demokrácia elválaszthatatlanul össze van kötve a legerőteljesebb megtorlással a néphatalom ellenségei ellen, az összes kémek, szabotőrök ellen, mindazok ellen, akik bármilyen formában akadályozzák a szociálista társadalom építését.

Ez a proletárdiktatura.

Ez elkerülhetetlen, mert a volt uralkodó osztályok nem tartották lehetségesnek és nem akarták kibékülni uralmuk elvesztésének gondolatával.

A proletárdiktatura tehát a legszélesebb demokrácia a dolgozók számára, azaz a nép őrjáti többsége számára és diktatura a társadalom egy parányi része ellen, amely a volt földbirtokosokból áll, míg a legszélesebb polgári demokrácia csak egy parányi kisebbség — a kizsákmányolók — számára demokrácia és a dolgozók széles rétegei ellen a rablás és elnyomás terrorista diktaturája.

Visszaverve a burzsoázia demagógiáját és képmutatását és a reformistákat, a burzsoázia hangadóit, Lenin rámutatott arra, hogy:

„A szovjet rendszer a demokrácia maximuma a munkások és parasztek számára és ugyanakkor szakítás a burzsoá demokráciával és új típusu demokrácia megszületése, amely világtörténelmi jelentőségű: a proletárdemokrácia, vagy a proletáriátus diktaturája.” (Lenin összes művei, XXVII. kötet, 26. oldal.)

A Szovjetunió tapasztalata tökéletesen megerősítette Leninnek a proletárdiktaturáról szóló tanítását.

Huszonöt esztendő telt el Lenin halála óta és ezen idő alatt az események napról-napra azokat a tanításokat igazolják, amelyeket Lenin az egész világ munkásosztályának adott.

A népi demokrácia

A második világháborúnak a többi között az a következménye

volt, hogy egy sereg új ország elhagyta a nyomorúság és a kizsákmányolás kapitalista útját és a szociálisták útjára lépett.

A történelmi körülmények idézték elő, hogy ezek az országok a népi demokratikus államformán keresztül térjenek a szociálistákra. De ez a forma lényegében nem különbözik attól az uttól, amelyet a szociálisták országának proletáriátusa Lenin és Sztálin vezetésével követett. Ez azáltal volt lehetséges, mivel a Szovjet Hadsereg szabadította fel ezeket az országokat, mivel létezik a Szovjetunió.

A népi demokráciának a kapitalizmusról a szociálistákra való áttérés korszakában biztosítania kell a dolgozó népet bármilyen kísérlet ellen, amely vissza akarja állítani országunkban a tőkés kizsákmányolást. A Népi Demokrácia a proletárdiktatura egy formája.

A legfontosabb a leninizmusban — tanítja Sztálin elvtárs — a proletárdiktaturáról szóló tanítás.

Leninnek a proletárdiktaturáról szóló tanítása pedig megmutatja nekünk, hogy ennek a diktaturának a magva a proletáriátus szövetsége a dolgozó parasztsággal és a proletáriátus vezetésére bízott biztositása ebben a szövetségben. Ez a lenini tanítás felbecsülhetetlen utmutató volt számunkra.

Népi demokratikus rendszerünk Leninnek a proletáriátus diktaturájáról szóló tanításán alapszik. A vezető tényező a népi demokráciában a proletáriátus, amely szilárdan támaszkodik a szegényparasztságra, szövetségben van a közép-parasztsággal és egy pillanatra sem szünteti meg a harcot a falusi kizsákmányoló osztály, a zsirosparasztság ellen.

A Román Munkáspárt

Lenin tanításai alapján, a romániai munkásosztály is megalakította a maga élcsapatpártját, a Román Kommunista Pártot, amely megszervezte és harcba vezette a munkásosztályt, hogy kiküszöbölje a földesurak, bankárok és gyárosok hatalmát és létrehozza a dolgozó parasztsággal szövetséget munkásosztály politikai hatalmát.

Lenin és Sztálin tanításai alapján, a Román Népköztársaság munkásosztályának pártja, a Román Munkáspárt vezeli a munkásosztályt és az egész dolgozó népet a szociálisták építésének útján. Lenin és Sztálin egyik mulhatatlan érdeme az is, hogy fel-

vértékelték a munkásosztályt az új típusu párt elméletével, amelynek vezetése nélkül a munkásosztály nem küszöbölheti ki a kapitalista kizsákmányolást és nem építheti a szociálisták.

Az ötéves tervek

Lenin utmutalását követve a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja, Sztálin elvtárs lángeszű vezetésével hozzájárított az ötéves tervek megvalósításához, az ország szociálista iparosításához és a szociálista társadalom fölépítéséhez.

„A szovjet hatalom — mondta Sztálin elvtárs — nem tarthatja magát sokáig az elmaradt ipar alapján... A szovjet hatalomnak valódi és megbízható alapul csakis olyan modern nagyipar szolgálhat, amely nemcsak, hogy nem marad el a kapitalista országok ipara mögött, hanem idővel azt túlhaladni is képes.”

A történelem ragyogóan igazolta Lenin és Sztálin e lángeszű előrelátását. Hallatlanul rövid idő alatt a Szovjetunió kifejlesztette nehéziparát és gépiparát, ezek alapján könnyűiparát és mezőgazdaságát és a világ egyik legiparosítottabb országává változott át. Lenin és Sztálin tanítása alapján és a nagy Szovjetunió közvetlen segítségével látott hozzá országunk is a nemzetgazdaság tervszerűítéséhez s az ország iparosításához. Alapul vette a nehézipart és ennek lényeges ágát, a gépipart. Állami tervünk szintén ragyogó bizonyítéka a szociálista gazdaság felsőbbségének a kapitalista gazdaság felett. Mi azt a célt tűztük ki magunk elé, hogy 1949. évben negyven százalékkal emeljük a termelést a múlt évhez képest. A növekedésnek ezt a nagyszerű ütemét eddig egyetlen tőkés ország, még a legfejlettebbek sem ismerték.

Az egy éves gazdasági terv

Egyetlen év alatt országunk több, mint 82 milliárd lejes beruházásokat eszközölt. A tökebefektetésnek ilyen üteme ezelőtt ismeretlen volt országunkban. Ebből a 82 milliárdból 36,8 százalék a nehéziparra és a bányaiparra jut, ami lehetővé teszi, hogy a következő években több vasat, több szenet, több gépet termeljünk. Ez biztosítja majd ugy a mezőgazdaság, mint a könnyűipar felemelkedését.

A szociálista versenyek, különösen az ötéves tervek keretében, Lenin előrelátásának megfelelően hatalmas lendületet vettek a Szovjetunióban.

A szociálista versenyek nálunk is a munka termelékenységének növelésének és a termékek minőségi megjavításának legerősebb ösztönzői lettek, ami a dolgozó tömegek életszínvonalának felemeléséhez fog vezetni.

A szociálista mezőgazdálkodás

Lenin tanítása, amelyet Sztálin folytatott, továbbfejlesztett és a gyakorlatba átültetett, megmutatta az egész világnak, hogyan lehet rávezetni a parasztságot a szociálisták útjára.

Megkezdtek a szociálista mezőgazdálkodás technikai előfeltételeinek előkészítését. Hozzákezdünk a traktorok és mezőgazdasági gépek gyártásához, hozzákezdünk ahhoz, hogy a mezőgazdaságnak szükséges műtrágyák beszerzése

végelt vegyi ipart fejlesszünk ki, míg a Szovjetuniótól kapott segítség hozzásegít bennünket ahhoz, hogy a mezőgazdálkodás technikájának irama meggyorsuljon.

A szociálista mezőgazdálkodás egyben a magángazdaságról a kollektív gazdaságra való áttérést jelenti. A kis földműves magángazdasága örökké a szegénységhez, nyomorhoz és a falu tőkés elemei általi kizsákmányoláshoz van kötve. A dolgozó parasztság nem szabadulhat meg a nyomortól és a kulturális elmaradottságtól, csak akkor, ha áttér a nagy földterületeken a legtökéletesebb technika segítségével folytatott kollektív gazdálkodásra. Lenin és Sztálin tanításait követve, pártunknak az a feladata, hogy meggyőzze a dolgozó parasztságot a kollektivizálás előnyeiről, mert a kollektív gazdálkodásra való áttérés csak az önkéntes hozzájárulás alapján történhet. Egyidejűleg Pártunk és a népi demokratikus állam minden támogatást megad a szegény- és középparasztoknak, akik át akarnak térni a kollektív gazdálkodásra, a legkedvezőbb feltételekkel rendelkezésükre bocsátott gépekkel és traktorokkal segíti ehhez hozzá őket, hogy a lehető legnagyobb mértékben korlátozzuk a falu gazdagjainak lehetőségét, hogy a szegényparaszt munkáját kizsákmányolja.

A Szovjetunió a béke őre

A Szovjetunió útja, — Lenin és Sztálin útja — amelyet a proletár internacionálisták elvei világítanak meg, az összes országok szabadságának és nemzeti függetlenségének védelmét és tiszteletbentartását jelenti.

A Szovjetunió az egyetértésen, a kölcsönös megsegítésen és az összes népek testvériségén alapuló békepolitikát folytat.

Az imperiálista tábor politikáját kudarc-kudarc után éri. A demokrácia és a béke erői nőnek és erősödnek. A népek, amelyeknek emlékezetében még élénken élnek az elmúlt háború borzalmai, nem akarnak új háborút. Az imperiálisták háborús propagandája, még az imperiálista országokban is, a népi tömegek határozott ellenállásába ütközik. A gyarmati és az elnyomott országok népeinek felszabadító harca erősödik és semmiféle amerikai segítség nem gá-

tolhatja meg az imperiálisták és lakáik csődjét és vereségét. Az amerikai imperiálisták, amely Kinában a dollárok millióit költötte Csang Káj Sek csődbe jutott reakciós rendszerének fenntartására, döntő csapást szenvedett.

A néphadseregek majdnem egész Észak-Kínát, a legnépesebb és legjobban iparosított területeket felszabadították és a Kínai Népköztársaság megalakulóban van. Görögországban a néphadseregek támadásba lendültek és semmiféle amerikai segítség nem képes többé feltartóztatni a monarcho-fasiszta rendszer csődjét. Indonéziában erősödik a partizánok harca a holland beözönlők és támogatóik: az amerikai és angol imperiálisták ellen. A gyarmati népek harca teljesen igazolja Lenin tanításainak igazságát az imperiálistákról, mint a kapitalizmus végső fokáról.

Lenin meghalt, de a Szovjetunió, a világ első szociálista országa, az általa mutatott uton megy előre az egyre fényesebb jövő felé. Lenin művének folytatója, Sztálin elvtárs vezetésével. A lenini elmélet a proletáriátus pártjainak és a világ dolgozóinak vezérlő fáklyája. Azok a művek, amelyeket Lenin a nemzetközi proletáriátusnak örökül hagyott, eleven erői a munkásosztály pártjainak, amelyek tanulnak belőle és gyakorlatilag alkalmazzák.

Leninnek, a nemzetközi proletáriátus harcos vezetőjének fennkölt alakja az általa kijelölt uton haladó emberek millióit lelkesíti világszerte.

Lenin és Sztálin zászlója alatt, a Román Munkáspárt vezetésével ma országunk is a szociálisták építésének útján halad.

Lenin utmutatása

Lenin meghalt, de eszméi, amelyeket Sztálin elvtárs, a Szovjetunió népeinek és az egész világ dolgozóinak lángelméjű vezetője folytatott és tovább fejlesztett, élnek és diadalmasodnak.

A legtisztább hódolat, amellyel a nagy eltávoztoknak, Vladimir Iljics Leninnek adózhatunk, az, hogy fogadalmat teszünk műveinek tanulmányozására. Fogadalmat teszünk, hogy a szociálisták és kommunizmus ügyéért vívott harcban bölcsességgel használjuk fel az elméleti ismereteket az a kincsestárát, amelyet a forradalmi proletáriátusra örökül hagyott.

A beszédét az „Ateneul Român”-t zsúfolásig megtöltő közönség örömi lelkesedéssel fogadta.

SZAKSZERVEZETI ROVAT

Új magatartás a munkával szemben

A parajdi sóbánya egyik gépész-szerelője, Székely Aladár az elmúlt héten engedélyt kért a sóbánya igazgatóságától, hogy vasárnap leszállhasson a bányába. Véleménye szerint az egyik gép több olajat fogyaszt a szükségesnél s azt akarta megvizsgálni s ha lehet kijavítani. Előre kijelentette, hogy ezt a munkát, mint önkéntes munkát akarja elvégezni, ezért semmiféle pótdíjat nem kér.

Az igazgatóság az engedélyt megadta a leszálláshoz. Vasárnap reggel Kiss Imre társaságában Székely Aladár elvtárs le is szállt a bányába s pár órai munka után kerültek ismét elő a bányából. Hétfőn, a legközelebbi munkanapon már mutatkozott is munkájuk eredménye, amennyiben a megjavított gép napi 15 liter olajjal fogyasztott kevesebbet, mint a javítás előtt.

Székely Aladár elvtárs, aki alig pár hónapja került a parajdi sóbányához, ezzel a munkájával példaképül szolgálhat valamennyi munkásnak. Megmutatta, milyen megtakarítást tud az államnak hozni egyetlen lelkiismeretes munkás, aki komolyan veszi munkáját s figyelmesen végzi kötelességét. Ilyen munkásokkal tudjuk csak megvalósítani az egyéves gazdasági tervet, sőt azt tudjuk szárnyalni. Ilyen magatartású munkásokkal lehet megvalósítani a szociálisták.

D. A.

Befejeződött a szakszervezeti sportolók káderiskolája Székelyudvarhelyen

Városunkban véget ért az első sport-káderiskola. November 24 én kezdődött a sportolók részére egy káderiskola, amelybe mintegy 65 hallgató iratkozott be. Az előadásokon 26—34 között hullámzott a hallgatók száma.

Nagy jelentőségű egy ilyen káderiskola. A fiatalság tanulhat, képezheti magát, ideológiailag fejlődhetik. A multban még pénzzel sem lehetett volna elérni, amit most díjmentesen kaptak a sportolók, csak éppen meg kellett jelenniük az előadásokon és elsajátítani az előadott anyagot.

Voltak olyanok a hallgatók között, akik az első órán részt vettek s azután nem jöttek többet. Az ilyen egyéneknek ajánlanám, kérdezzék meg az októl, akik végigjárták ezt az iskolát, mit tanultak? Bizonyára bánják, hogy ők is nem járták végig az iskolát.

A multban nem mindenkinek volt meg a lehetősége a sportoláshoz. Ma népi sportot üzünk, s minden

dolgozónak megvan a lehetősége sportoláshoz.

Az ilyen iskolában sokat fejlődik minden sportoló, aki eddig az újságokban esetleg csak megnézte a sport-eredményt s azzal már félre is dobta, mert tovább már nem érdekelte. Ma minden sportolónak tisztában kell lennie a sport jelentőségével. Akik most vizsgáltak, azoknak már van valamennyi tudásuk és látják az utat, amelyen tovább fejleszthetik tudásukat.

A vizsgán, amely 1949 január 19-én volt, 34 hallgató jelent meg, akik közül 4 kitűnő, 18 jó és 12 elégséges eredménnyel végzett. Egyes hallgatóknál az volt a baj, hogy nem mélyedtek el az anyagban, hanem inkább magolni próbáltak.

Kérem a sporttestvéreket, hogy a jövőben még nagyobb számban vegyenek részt a sport-káderiskolákban, hogy ezáltal fejlesszék magukat.

Szabó László.

Vadászati kihágást felderítő jutalmazása

Az erdészeti minisztérium 1948 december 15-én 831 szám alatt megjelent rendelete értelmében 1949 január 1-től a következő jutalmakat fizeti ki azoknak, akik a vadászokat leleplezik:

a) Vadászatról:

Szarvasért 10.000 lej, őzért 5.000 lej, tuzokért 4.000 lej.

b) Havasi vizekben való halászatért:

Méreggel való halászatért 10.000 lej, robbantással való halászatért 8.000 lej, hálóval és vizeldugással való halászatért 4.000 lej. A vadászok feljelentői a fent felsorolt vadakon kívül bármely más vadért 4.000 lej jutalmat kapnak. Orvhalászatért a fenti esetekben kívül 1.500 lej jutalomban részesül a feljelentő.

Ha a feljelentő más útján szerzett tudomást az esetről, úgy a vadászánál, mint az orvhalászatnál, a jutalom mindkettőt illeti, fele-fele részben.

A vadászterület és a havasi vizek bérloje a kihágást elkövetők ellen bírói uton kártérítési igényvel élhet.

A jutalmakat az erdészeti minisztérium igazgatósága fizeti ki.

Bencze Albert,
igazgató.

Dénes András,
várm. vadászati felelős.

Új munkalendületben az UMGISZ

Az Umgisz életében is megindult az átalakulás. A munkához való viszonyuk megváltozott a munkásoknak. Nem érzik most magukat kizsákmányoltaknak s nem azt érzik, hogy éjszakai rohampontragasztással szolgálják az Umgisz és Népköztársaságunk fejlesztését, hanem inkább azt látják, hogy a munkamódszerek, megjavításával, a munkaidő jobb kihasználásával tudnak többet és jobbat dolgozni.

Az új munkamódszer azt is eredményezte, hogy mindenki nagyobb örömmel végzi a munkáját és a feladatát. Ez viszont a szövetkezet fejlődését eredményezte.

Nagy jelentőségű az a tény is az Umgisz életében, hogy az értékesi térsről kezd áttérni a termelés szövetkezeti megszervezésére. A seprűüzemet már kefe készítő üzemmel lehetett kibővíteni. A szabó-műhely is napról-napra fejlődik s nemso-

kára olyan konfekciós üzeme lesz a szövetkezetnek, amelyben tetőtől talpig újra lehet öltözni.

Az Umgisz fa osztálya is szépen működik. Ez is teljesíti a kötelességét az újjáépítés terén. Legutóbb a közvetlen szomszédságukban dolgozó IPEIL üzem munkásait hívták ki szociálista munkaversenyre az Umgisz fa üzeme munkásai.

A szövetkezet sütődei izletes és jó kenyeret juttatnak a közönségnek. Az asztalos-üzem is állandóan fejlődik és rengeteg a rendelése.

Fejlődés tapasztalható tehát az Umgisznál minden téren. Ideológiailag is előrehaladtak a szövetkezet nagyszámu munkásai.

Az Umgisz minden munkása mag előtt látja a célt: a gazdasági megvalósítását és annak lehetőleg tulszarnyalását és ezen keresztül a szociálisták gyors megvalósítását.

Schwechter Jenő.

TANULJUNK EGYÜTT

A Román Munkáspárt és a nemzetiségi kérdés

A küzdelmes és nehéz harcok, melyeket a népi demokrácia előrehaladása érdekében folytatott a munkásosztály, tették szükségessé két pártjának egyesülését: „mert a politikai erők új átcsoportosításával csak a munkásosztály teljes egysége biztosítja a szövetséget a dolgozó parasztsággal, az együttlakó nemzetiségek népi tömegeivel, a haladó értelmiséggel... nagyszerű történelmi feladatok megvalósítására.”

Ebből kitűnik, hogy a Munkáspárt fenntartja a Román Kommunista Párt és a nemzetiségek tömegei közötti szövetséget, de természetesen ez a szövetség nem elvtelen. Feltétele, hogy a nemzetiség is csatlakozzék elvi síkon ahhoz a küzdelemhez, melyet a demokráciáért folytat, mert ez biztosítja egyenjogúságának. Ugyanakkor a Párt megköveteli tagjaitól, hogy harcoljanak a nemzeti elnyomás ellen. A Párt alapokmányának egyik fejezete kimondja: „minden erejével támogatni fogja a román és az együttélő népek tudományának, kulturájának, valamint művészetének fejlődését a következő elv alapján: külső jellegét tekintve nemzeti és tartalmára nézve következetesen demokratikus.” Ennek alapján a romániai magyar tömegek a nemzeti kultúra olyan magas színvonalára juthatnak el, amilyenre eljutni a múlt rendszer idején sohasem volt lehetőségük.

Az ország nemzetiségei, köztük a magyar nemzetiség tudja, hogy csak a munkásosztály élcsapatának, a RMP-nak ideológiája és harca biztosítja a népek egyenjogúságát. Ha ezt tudjuk, szükséges megismernünk azt, hogy vajon miből ered a munkásosztály nemzetiségi szemlélete.

Ha a munkásosztálynak a nemzetiségi kérdésben elfoglalt álláspontját akarjuk megvizsgálni, először Marx Károlynak, a tudományos szocializmus megalkotójának, a történelmi igazságon és valóságon nyugvó tételét kell kihangsúlyozni: „Nem lehet szabad az a nép, amely más népeket elnyom.” Napjainkban sokszor hallja az ember e tételt, de nem mindenki tudja belőle kibogozni azokat az igazságokat, amiknek számunkra, romániai dolgozó magyarok számára sorsdöntő jelentőségük és tanulságuk van. E szocialista alaptörvény azt jelenti, hogy a romániai demokrácia megszilárdulásának egyik feltétele a román nép és az együttélő nemzetiségek teljes jogegyenlőségének biztosítása. Vagyis a román nép demokratikus éleformája nem valósítható meg, ha az együttélő nemzetiségek jogegyenlősége nincs biztosítva. Amilyen ütemben haladunk a népi demokrácián át a szocializmus felé, éppen olyan mértékben fog megszilárdulni a nemzetiségi jogegyenlőség.

Az elmúlt négy év alatt a demokrácia elharcosai számtalanszor hangoztatták ezt a tényt, de ennek ellenére még mindig akadnak a magyarság soraiban olyanok, akik nem hisznek a demokrácia őszinte nemzetiségi politikájában. A megbuvó, reakciós szűkösség időszerűsége minősíti e jogegyenlőséget, nem akar hinni abban, hogy az végleges, pedig a

munkásosztály társadalmi ideológiájának alapfeltétele a nemzeti egyenjogúság.

Azok, akik nem tudnak megszabadulni a régi reakciós nemzetiségi ideológiától, azokra a rágalmakra gondolnak, amit a reakció és a fasizmus hirdett, hogy a „munkásosztály nemzetközisége” megsemmisíti a nemzetiségeket. Vizsgáljuk meg e kérdést, hogy a vele kapcsolatos téves gondolatokat eloszlassuk.

Igaz, hogy a munkásosztály, mint a legkövetkezetesebb demokratikus tényező, minden országban külön-külön és nemzetközi síkon mozgósítja, szervezi és vezeti az összes demokratikus erőket. Ez azonban nem jelenti a nemzeti és nemzetiségi jogok feladását. Marx és Engels a „Kommunista kiáltvány”-ban érthetően megmondják: „Amikor a proletáriátus a politikai hatalom meghódításáért küzd, nemzeti osztályként szervezkedik és magát teszi nemzeté.” Szervezkedésének és harcának nemzeti jellege nem polgári értelmezésű nemzeti jelleg.

Vajon mit ért „nemzeti” alatt a proletáriátus és mi erről a polgári felfogás? A nemzet történelmileg kialakult közösség, mely alá van vetve a gazdasági, termelési változások törvényeinek. A nemzetet és a nemzetiséget nem lehet minden korban egy és ugyanazon valóságnak tekinteni, mert hiszen úgy a nemzetnek, mint nemzetiségnek meg van a maga történelme. A tőkés társadalmi rendszerben azok a kevesek, akik termelőeszközzel rendelkeztek és kizsákmányolták a tömeget, önmagukra alkalmazták a nemzet fogalmát és amit róla tanítottak, az az ő érdekeiket és védelmüket szolgálta. A kizsákmányoló osztályok fegyvere a nemzeti elzárkózottság és elleségeskedés volt, mert ezáltal a dolgozók feltörő erejét gyengítették. Így tudták fenntartani kizsákmányoló rendszerüket.

Mihelyt megszűnik az embernek ember által való kizsákmányolása, ezzel egyidőben válik lehetővé egyik nemzetnek a másik által való elnyomása is. Nem véletlen, hogy a nemzetközi kapitalizmus a demokrácia ellen, mint támadó fegyvert a nemzetiségi uszítást használja, azaz a céllal, hogy gyengítse a dolgozó tömegek erejét. A támadási kísérletek ma már szembetalálják magukat a munkásosztály és a vele szövetségben álló dolgozó parasztság, valamint a haladó értelmiség nemzetiségre, honpolgárságra való tekintet nélküli, harcoss és békére, szabadságra vagyó akaratával. Ez az összefogás egyben nemzetiségi jogvédelem is.

Sztálin „A marxizmus és a nemzeti kérdés” című munkájában joggal vonhatta le a végkövetkeztetést, hogy „a munkások nemzetközi tömörülésének elve a nemzetiségi kérdés megoldásának szükséges pontja.”

A dolgozókat a kizsákmányoló megfosztottáktól a lehetőségtől, hogy kiteljesíthessék nemzeti kultúrájukat, csak a munkásosztály által irányított demokráciában mondhatják el, hogy nemzetiségi szempontból is szabadok. Így világo-

san látjuk, miért éppen a RKP majd a RMP harcolt és harcol legkövetkezetesebben a nemzetiségi jogegyenlőségért. Azért, mert ő képviseli megalkuvás nélkül a marxi-engelsi-lenini-sztálini ideológiát.

Ahhoz azonban, hogy a párt ezt a programját végrehajlhassa, mindenkor szükség volt és van, bizonyos elengedhetetlen feltételekre. Ezek között nem utolsó sor-

ban szerepel az, hogy a tömegek, amelyeknek érdekében a demokrácia harca folyik, tisztában legyenek a harc eredményes befejezéséhez szükséges követelményekkel. A demokrácia értünk is van, nekünk is a demokráciáért kell lennünk. A munkásosztály és élcsapata a RMP nyitotta meg részünkre nemzeti fejlődésünk útját, mely a szocializmus felé vezet.

Benedek Sándor.

Az ifjúsági szervezetek egységesítése

Január 14-én alakult meg megyénkben az egységesítő bizottság és azonnal meg is kezdte munkáját. Több mint 20 oktató járja a falvakat és a falu dolgozó ifjúságát felvilágosítja az egységes ifjúsági szervezet megalakításának fontosságáról. Minden faluba megalakítják a helybeli egységesítő bizottságot.

Január 17-én Oklánd községben az ifjúság nagy érdeklődéssel hallgatta meg a Munkáspárt határozatát az ifjúsági kérdésben. A RMP részéről Dr. Kinda elvtárs, rámutatott arra, hogy a paraszt-ifjúságnak mozgósítania kell egész erejét, hogy aktív harcostársa legyen a munkás ifjúságnak, fokoznia kell az osztályéberséget, hogy a falusi reakció minden mesterkedését leleplezze. Kustár Lajos elvtárs, megyei kiküldött, ismertette a KISZ multbani harcát és kiemelte, hogy az ifjúságnak a KISZ nyomdokain kell haladnia.

A hozzászólások során Uzoni Margit a falusi ifjúsági munka hiányosságait tárta fel, majd Samu László és Gál István szólaltak fel kifejtve, hogy az új egységes szervezetnek csak az lehet tagja, aki fegyelmezett magatartásával és munkájával ezt kiérdemelte.

Az oklándi ifjak kibővítették a munkatervüket és versenyre hívták ki Homoródszentpált, Homoródkar-

csonyfalvát és Homoródszentpétert.

Január 23-án Lövétén mintegy 200 ifju gyűlt össze és nagy érdeklődéssel hallgatták Kustár elvtárs, megyei kiküldött előadását. Szó volt azokról a súlyos ellentétekről, amelyek a bányában dolgozó ifjúság és a faluban élő dolgozó ifjúság között fennállnak. A kiküldött elvtárs rámutatott arra, hogy együtt kell felvenniök a harcot a falu reakcióival szemben, fokozni kell az osztályéberséget és azonnal le kell leplezni azokat, akik kerékkötői fejlődésünknek. De ha a faluban a dolgozó ifjúság széthúz, felaprózza erejét, nem tud ennek a hivatásának eleget tenni.

A hozzászólások után Miklós Dénes falusi ifju bátran mutatott rá azokra az ellentétekre, amik a faluban még a mai napig is fennállnak az ifjúság körében. Ugyanakkor megbírálta a megyei aktivistákat is, akiknek hibája folytán éleződött ki ez az ellentét. Ugyanis Lövétén két ifjúsági szervezet volt a MNSz ifjúsági szervezete és az IMSz. Miután erejüket szétforgácsolták, egyik sem tudta mi a kötelessége és nem is tudtak egészséges munkát kifejtteni. Örömmel üdvözölte az egységes ifjúsági szervezetet, amely végre kiküszöböli a bányában és a mezőn dolgozó ifjúság közti ellentéteket.

Parajd-járás ifjúsága az egységesítési munkában

A Román Munkáspárt Központi Bizottságának határozatát az ifjúsági kérdésben Parajd-járás ifjúsági szervezetei is örömmel és lelkesedéssel fogadták. Minden öntudatos ifju büszke arra, hogy tagja lehet egy osztályharcos, forradalmi ifjúsági szervezetnek és annak érdekében készek tehetségük szerint a legodaadobban dolgozni. Fokozottabb mértékben fogtak a munkához, versenyre hívták ki egymást a falvak a munkaterv megvalósításáért és tulhaladásáért. A verseny magába foglalja mindazokat a feltételeket, amelyeknek a megvalósítása nyomán fejlődés fog beállni az ifjúsági szervezetekben.

Különösen Parajdon, Alsó- és Felső-sófalván erős elhatározással fogtak hozzá, hogy pótolják azokat a hiányokat, amik a nevelés terén fennállnak: tanulmányi kört indítanak be, amelyen könnyebb stílusban írt ifjúsági kérdésekkel foglalkozó könyveket olvasnak, mert kevesen érik meg az ideológiai könyveket és falvakon nem is igen van, aki megmagyarázza nekik, mert a szellemi munkások nagyobb része szintén gyengén áll ezzel a kérdéssel. Példa erre Alsó-sófalván Tatár József, az iskola titkára, érettségizett fiú, aki arra a kérdésre, hogy

mi a feladata az egységes ifjúsági szervezetnek, azt felelte, hogy „... megszüntesse az osztályharcot.” Látszott rajta, hogy tudatlanságból mondja, csak bemagolta az osztályharc szót, de nem vett annyi fáradságot, hogy megismerje annak értelmét is. Nem tudja felmérni annak jelentőségét sem, hogy mit jelent tagja lenni az ifjúsági szervezetnek, ami meglátszott akkor, amikor tudomására adtuk, hogy nem lehet tagja a szervezetnek, azt felelte: „ha nem, annyi!”

Dicséretre méltó ujjáépítési munkát vállalt a felsősófalvi ifjúsági szervezet: rendbehozta a kulturház udvarát, a színpadot és a lányok kendert gyűjtöttek, amiből önkéntes munkával függönyt szönek.

Nem marad el a versenyben az alsó-sófalvi ifjúsági szervezet sem. A klub részére társasjátékokat készítenek és más ujjáépítési munkát is végeznek a MNSz-nek.

Általában a munka mindenhol megindult s az egységesítés tiszteletére a szervezetek vállalják azt, hogy a lefektetett munkatervet nemcsak teljesen megvalósítják, hanem azt túl is haladják, hogy ezzel is bizonyítsák együttérzésüket Pártunk határozatával az ifjúsági kérdésben.

Mihály Lujza.

A szentkeresztbányai vasgyár munkásai már februárban élnek

Csikorgó hűdegben érkezünk meg Szentkeresztbányára. Az első, ami szemünkbe ötlök, az üzem bejáratánál, a három fali újság, amelyeken a legtöbb cikk Lenin elvtárs emlékének hódol. Hiányoljuk azonban, hogy a faliújság nem mutatja, hogy megértették volna Lenin egyszerű gondolatait a sajtóról, mert a faliújságok nem mozgósítanak a többtermelésre, a munkaversenyre. Pedig itt, ahol izzik a vas, ahol a kohók dübörögnek, fokozottabb értelmet kell, hogy kapjanak Lenin szavai: „nehézipar nélkül... semmilyen ipart fel nem építhetünk, ipar nélkül egyáltalán elpusztulunk...”

A vasöntődében sorra járjuk a munkapadokat és örömmel látjuk, hogy mindenütt grafikonok ábrázolják a termelési eredményeket a különbözőségeket, hogy ritka grafikon az, amelyik a normát felüli nem mulná.

Az izzó vas fénye mellett gyűlnek körém a munkások és egyesek szinte hitetlenkedő csodálkozással kérdeik, hogy vajon tényleg nyugdíjat fognak élvezni a munkások az új társadalombiztosítási rendszerben? Mások viszont ragyogó arccal bizonygatják,

hogy bizony másképp rendezik most a munkások kérdéseit, mint a régi időkben.

Egy öreg öntőt pillantunk meg, Sándor Balázst, aki már 53 esztendeje dolgozik a vasgyárban (jelenleg 66 éves) s aki kijelenti, hogy

eddig is felülmuta az előirt normát, de most aztán tényleg megmutatja, hogy az öregember, nem vénember. Nem meg nyugdíjba, hanem ezután még jobb eredménnyel termel a normát.

Mihály József élmunkás lelkesedéssel mutogatja az üzemet és közben megtudjuk tőle, hogy az elmúlt 1948 évben az 1947 évi termelést

110 százalékkal multák feiül.

Különösen az államosítás után kapott nagy lendületet a termelés, így pl. decemberben többet termeltek 67 százalékkal mint novemberben. Büszkén mondják a munkások, hogy

nem csak a Szovjetunió munkásai élnek 1950-ben, hanem ők is elérték azt, hogy már februárban élnek, amennyiben január 20-án befejezték a január hónapi előirányzatot s így már a februári előirányzatot végzik.

Az egész üzem munkásai közül a termelésben különösen szép eredménnyel tüntek ki januárban: Herczeg Mihály esztergályos, Sata József tanuló, Mihály Imre, Mihály András, Daniel Gábor, Biró Ágoston, Biró Károly, Szócs Béla, Ferencz József, Sándor Lajos, Sándor Balázs, Schnitzer Adolf, Bálint Ferenc, Szócs József lakatos, Mihály Vincze és még többen is, akik 70-80 százalékkal multák feiül a termelési normát.

A versenyzásról is megpillantjuk, amint egy sarokban árvaskodik. Kérdésünkre, hogy miért nincs az a versenyyőztes munkás munkapadján, zavartan ismerik be, hogy ez hiba részükről, amit „az újságba is ki lehet tenni”.

A munkások között sok a kezdeményező szellem, így például Bödőnyi Endre és Buti Károly átalakítással egy autó henger furó gépet állí-

tottak elő. Ezzel elérték azt, hogy ezután

hengerfurással nem kell Brasóba menniök az udvarhelyieknek, hanem megyénkben is el tudják azt végezni.

Azt érezzük, hogy a nagyszerű termelési eredményeket sokkal lendületesebbé lehetne tenni, ha a verseny népszerűsítését a versenyzászló felhasználásával, a faliújságon keresztül és a sajtólevelezéseken keresztül fokozottabban végeznék. Így az eredményeikből más üzemek munkásai is tanulhatnának.

Szakképesítési tanfolyam

kezdődött a szentkeresztbányai vasgyárban január 17-én. Azok a munkások, akiknek hiányzott a szakképesítésük vagy csak idény-munkások voltak, ezen a 6 hónapos tanfolyamon, napi 8 órai gyakorlati és 2 óras elméleti tanulásal szakmunkásokká képezhetik ki magukat. Munkájukért már most rendes órabért kapnak s mihielyt előrehaladnak a munkában, rendes akkord bért is fognak kapni.

Öcsémre gondolok, aki négy évig „tanulta” a szakmáját, kosarat cipelt, fát vágott s minden munkát elvégzett a műhely „körül”, sőt még kölcsön is lehetett adni, hogy a mester barátjának segítsen a költözésnél. Fizetése verés volt és legfeljebb heti egy mozijegy ára. Még gondolni sem mert olyan keresetre, hogy abból meg is éljen.

Érdekessége a tanfolyamnak, hogy a 106 résztvevő közül 22 nő. Fia-tal, falusi, munkás lányok, akik már nem szorulnak arra, hogy cselédnek legyenek, hanem szabad, öntudatos munkásokká, vasasokká lesznek s már most megkeresik a megélhetésükhöz szükséges összeget. Az oktatók szerint a nők még könnyebben sajátítják el a szakmát, mint a férfiak. Kezük alatt ugy nyer új formát a vas, mint ahogy Népköztársaságunkban az ők életük is új formát kapott: a szocializmus öntudatos, szabad, vidám építői lettek.

S. H.

SAKK

Minden sport a népé

A sakk játék egyike a legrégibb és legszebb játékoknak. Európában körülbelül ezer éve játsszák és főképpen a kiváltságos osztályok tagjai.

A sakk ma is a kapitálista államokban a kiváltságosok sportja. Egész más a sakk-sport a Szovjetunióban. A Szovjetunióban, tudják, hogy az ember fizikai és szellemi fejlődése szorosan egyívé tartozik, mert a sakkot a dolgozók sportjának nyilvánították, mint szellemi sportot. A szovjetunióban nincsen olyan tanya sem, ahol ne ismernék a sakkot. A legutóbbi sakk világversenyen a 14 vezető játékos közül 8 szovjet-polgár volt.

Megyénkben különösen az utóbbi években élénk sakk-sport fejlődött az OSP keretében.

Felhívom a sakk-játékot kedvelők figyelmét, hogy az OSP február 6-tól május 29-ig országos népi sakkbajnokságot rendez. Fialatok valamennyien vegyetek részt!

A versenyről bővebb felvilágosítást az OSP ad.

Hódy Károly dr.

Levelezőinkről - levelezőinknek

„Az újság nemcsak kollektív propagandista és kollektív agitátor, hanem kollektív szervező is.”
(Lenin)

A sajtónak jelentős feladatai vannak. A helyi sajtó feladata, hogy harcra mozgósítsa a dolgozó tömegeket a munka-módszerek megjavítására, a hibák kiküszöbölésére, a közösségi munkára, hogy öntudatos éberséggel építhessék a szocializmust. Hogy a helyi kérdésekkel foglalkozhassunk és a sajtó nagy feladatának eleget tudjunk tenni, be kell vonnunk a dolgozó tömegeket az újság szerkesztésébe. Ezért arra törekedtünk, hogy minél több levelezőt szervezzünk be, hogy az újságot a dolgozók írják, a dolgozókról, a dolgozóknak. Ebben a munkában az utóbbi időben elértünk bizonyos eredményeket. Lapunknak van egy állandó elég terjedelmes rovata, ahol a falu életével foglalkozunk. Foglalkozunk ezen kívül a megye ipari vállalataival is, általában a helyi kérdésekkel. Ha vannak is jelentős eredményeink ezen a téren, nagyon sok hiányosság is van, amit hamarosan ki kell küszöbölünk.

1949 a hatalmas reformok és a rohamos fejlődések éve. A RMP KV-nek határozatai, a Nagy Nemzetgyűlés által meg szavazott törvények nagy feladatokat rónak újságunkra is. Ezek a reformok csak akkor fogják meghozni a kívánt eredményt, ha az egész dolgozó nép megérti azokat és teljes odaadással fog harcolni azok megvalósításáért. Minden üzem, minden falu, minden intézmény ki kell, hogy tegyen magáért ebben a munkában, versenyezniök kell e munkák tökéletes elvégzésében. Az a feladat hárul az újságra, hogy az eredményekről írjon, hogy a hibák okait feltárja és utat mutasson azok kiküszöbölésére.

Ha eddig szép számban kaptunk levelet a falvakról, — ami komoly eredményt jelent — ma már arra kell törekednünk, hogy a levelek minőségét javítsuk. Ezért mutatunk rá arra, milyen kell, hogy legyen egy ilyen levél, miről kell írnia egy üzemi vagy falusi levelezőnek.

Elsősorban a levél időszerű kérdésekkel kell, hogy foglalkozzék. Bálint Ödön, ábránfalvi levelezőnk e héten küldött levelében a múlt évi december 30-iki ünnepélyről ír. Ha ezt a levelet közzé tennénk, egy hónappal ezelőtti eseményt közölnénk, ami már nem időszerű.

A levélben írt tények tökéletes mértékben meg kell, hogy feleljenek a valóságnak. Nem azért írunk, hogy írjunk, hanem azért, hogy jó példánkkal utat mutassunk, hogy hibánkból mások is tanuljanak. Például a múlt héten leközölt siménfalvi levél a múlt évi december 30-iki műsoros estéről beszél. Munkatársunk véletlenül ott volt ezen az estén a siménfalvi kulturházban, ahol próbálták a műsört december 31-ére s így rájött, hogy a levélben foglaltak nem felelnek meg a valóságnak. Siménfalvi levelezőnk, aki igen tevékeny és értékes leveleket szokott küldeni vigyázzon arra, hogy csak olyasmit írjon, amit saját szemével látott.

A levelezőinktől nem munkatervet várunk. Egyesek arról írnak, hogy mit akarnak megvalósítani. Kérjük levelezőinket, azt írják meg, hogy mit valósítottak meg, milyen módszerekkel, milyen nehézségek mutakoztak és hogyan küzdötték le azokat (ebben benne lehet az

is, mennyire járult hozzá a munka elvégzéséhez a jó munkaterv alapján végzett tervszerű munka). Így például Szederjesi András, Ravá községi levelező, cikkében megmutatja, hogyan lehet megoldani a kulturház függöny-kérdését. A kereszturi len- és kender-feldolgozó szövetkezet levelezőjétől is ilyen-szerű levelet várunk.

A levelek, lehetőleg, ne legyenek egyoldalúak, ne csak a hibákról szóljanak és főleg ne csak dicsekedést tartalmazzanak. A levelező legyen tárgyilagos. Nem elég, ha megírjuk, hogy minden jól megy, hogy kívül vagyunk versenyben, hanem meg kell írnia azt is, mit végeztek a verseny megnyerése érdekében, az adott pillanatban, hogy állanak az erőviszonyok a versenyző felek között, mik az okai az előrelendülésnek vagy lemaradásnak, mik a hibák, hiányosságok.

A levelek érdemleges, konkrét, tanulságos dolgokról szóljanak. Nem általánosságokat várunk a levelezőktől, nem országos vagy nemzetközi jelentőségű dolgokat, hanem az adott üzem, község vagy intézmény életét akarjuk megismerni. Vigyázzunk arra, hogy a levelek ne egyéni sérelmeket vessenek fel, hanem a dolgozókat érdeklő kérdéseket.

Levelezőnk minden esetben írja alá a nevét, vállalja a felelősséget azért, amit írt.

Kérjük levelezőinket, hogy írják meg nem csak a nevüket, hanem foglalkozásukat is, hogy láthassuk, kiknek a véleménye az, amit az újságban leközölünk.

Egyik legkomolyabb hiányosság, hogy üzemi levelezőink igen gyéren irnak. Igaz, hogy tényleg elvannak foglalva a munkások munkájukkal, de mégis erőfeszítéseikben, a terv megvalósításában és a versenyek megnyerésében komoly segítséget adhat az újság, ha a szentkeresztbányai, lövétei, parajdi és más üzemek levelezői irnak az ott folyó versenyekről, megmozdulásaikról, mert az serkentőleg hathat. Például Orbán Albert szentkeresztbányai levelezőnkől rég nem kaptunk levelet.

A falusi és üzemi levelezők igyekezzenek leleplezni a reakciós mesterkedéseket, amelyekkel még lépten-nyomon találkoznak. Csak úgy tudunk a fejlődés útján haladni, ha ismerjük azokat az erőket, amelyek a fejlődést gátolják és névszerint is ismerjük azokat, akik nem tartanak velünk és munkánkat elgáncsolják.

Fontos, hogy a beküldött cikkek rövidke legyenek, ügyesen összefoglalva mindent, mert egy-egy község kérdései számára elég kevés helyünk jut nyolcoldalas lapunkban.

A szervezetek (MNSz, szakszervezetek, RDNSz) levelezői küldjék leveleiket szervezeti központjuknak s az továbbiá azokat szerkesztőségünknek.

Tehát a továbbiakban még több, még jobb levelet várunk levelezőinktől. Hogy bizonyos hiányosságokra rámutattunk, azt a célt szolgálja, hogy kezdő levelezőink megértsék munkájuk komolyságát. Várjuk a szentkeresztbányai, lövétei, parajdi és más üzemek levelezőinek leveleit, azoknak a falvaknak a leveleit, ahonnan eddig még nem irtak, a többi községekből pedig még jobb, még tanulságosabb leveleket várunk.

FALVAINKBÓL — FALVAINKNAK

Tarcsafalva

A Román Munkáspárt kezdeményezésére folyik a villanyáramnak Székelykereszturra való bevezetése. Ehhez a munkához 54 drb. cserefa villanyoszlopot termeltünk ki, amit a kereszturi villanytelepre le is szállítottunk. Most további 40 drb. telefonoszlop kitermelését tűztük ki, hogy a községünkbe bevezethessük a telefont. Legutóbb 30 méteres utszakason 48 drb. cölöppel utcsuzamlást javítottunk ki.

Ifjuságunk az ünnepek alatt két szindarabot mutatott be, a Krizsó Kati kecskáját és a Jánoskát. Népköztársaságunk egyéves évfordulója alkalmából szépen sikerült ünnepélyt rendeztünk, amelyiken több, mint 200 hallgató vett részt.

Dudi József
MNSz levelező.

Tarcsafalva unitárius papja, Nagy Sándor tevékenyen dolgozott demokratikus rendszerünk mellett és valóban azok közé a lelkipásztorok közé tartozott, akik az egyházat a dolgozó nép szolgálatába kívánják állítani.

Nagy Sándor tisztelettel azonban, súlyos betegséggel a kórházba kellett szállítani. Tarcsafalva pap nélkül maradt. Balázs András kobátfalvi nyugalmazott esperes vállalkozott arra, hogy Nagy Sándor betegsége alatt a lelkipásztori teendőket elvégzi, minden ellenszolgáltatás nélkül, már csak azért is, mert Nagy Sándor segédlelkésze volt neki, annak idején.

Midőn Balázs András esperes úr, önzetlenül vállalt munkáját bevégezte, megelégedve korábbi nagylelkűségéről, Nagy Sándor feleségének benyújtotta számláját 7000 lejt követelve. Így akarja kizsákmányolni Balázs András nyugalmazott esperes saját lelkész-társát, habár neki nyugdíja és biztos megélhetése van. Csak a község vezetőinek köszönhető, hogy nem tudta ezt teljes egészében behajtani és kénytelen volt megelégedni azzal a 3200 lej értékű szénával és zabbal, amit már időközben sietett felvenni a lelkész-nél.

Tóth Ferenc.

Székely-dobó

Az ország ujjaépítése terén ez a kis 920 lelkes község is kivette a részét. 1948-ban 4 fahidat csináltunk és 6 cement átterest a községi utakra. Az állami elemi népiskolát kijavítottuk és az udvarára egy 8 méter hosszú és 4 méter széles istálló építettünk. Kijavítottuk a községházat és udvarát 41 méter hosszú deszka kerítéssel bekerítettük. 13 km. hosszú utszakaszt kijavítottunk és 210 köbméter kavicsot hordtunk oda, amit az ősz folyamán el is terítettünk. A vetési csatában sem maradtunk le és kis, 600 holdnyi szántóterületünk 1/3 át búzával bevetettük.

Politikai téren is fejlődni akarunk, ezért csütörtökön és vasárnap minden héten kollektív ujságot olvasást végzünk, amelyiken állandóan 25-30 hallgató vesz részt.

A kulturothton keretében is dolgoztunk és decemberben két előadás tartottunk, amelyeknek a jövődelmé a kulturothton felépítésére fordítjuk. Jelenleg kultur versenyben állunk a szomszédos Vagas községgel.

Ilyés András
MNSz levelező.

Hodgya

Be kell számolnom a hodgyai reakció működéséről, amelynek az élén Rác Imre nagygazda áll.

Hodgya kisközségben sok szegény család él, akiknek nincs tehénük s így az 5-6 apró gyermeknek nehéz előteremteni az ételmet. A tej tápláló étel és feltétlenül szükséges a gyermekek egészséges fejlődéséhez. Mivel községünknek 180 liter tejet kellett beszolgáltatnia, a Román Munkáspárt helyi vezetősége közbenjárt, hogy a beszolgáltatási kötelezettséget csökkentse. Kérésünkre a beszolgáltatandó mennyiséget 100 literre csökkentették le. Ekkor a RMP és a mezőgazdasági bér munkások szakszervezete összeírta a szegény emberek tejjelgyűlését és az igényelt tejet egy-egy nagygazdánál kiutalta.

A teje igényt tartóknak az volt a kívánságuk, hogy a 12 lejes literenkénti megszabott árat a hét végén fizethessék utólag, mert a legtöbb ekkor tud pénzhez jutni. Itt lépett közbe a reakció és ennek legnagyobb szája szónoka, Rác Imre, azt kívánva, hogy naponta fizessék meg a tejet. Azt remélték így, hogy a szegényebb embereknek nincs minden nap tizenkét lejük s így nem tudják megvásárolni a gyermekek táplálásánál elengedhetetlenül szükséges tejet s ők azt drágábban adhatják el a városban. Így akadályozza meg a reakció, hogy a szegény emberek kedvező fizetési feltételek mellett juthassanak tejhez.

Gergely Dénes.

Magyarhermány

Lenin halálának 25 éves évfordulója alkalmából Magyarhermány demokratikus szervezetei nagyszabású ünnepséget tartottak.

Megállapítható, hogy a helyi demokratikus szervezetek osztályharcos szellemben veszik ki részüket a munkából. Ebben a szellemben végzi sikeres munkáját a tantestület, mind az iskolában, mind pedig az ifjuság és a felnőttek körében. Hisszük, hogy ennek a munkának meg lesz a kellő eredménye.

Baló Dénes, MNSz levelező.

Kegyeletes ünnepséggel emlékeztek meg Székelykeresztur dolgozói Lenin halálának 25 éves évfordulójáról.

Mintegy 600-an gyűltek össze az

állami filmszínház nagytermében, ahol szép ünnepség keretében emlékeztek meg Székelykeresztur dolgozói Lenin elvtárs halálának 25 éves évfordulójáról.

Az ünnepséget Szikszai János, a RMP járási titkára nyitotta meg, majd román nyelven Barbu Ioan tanító ismertette Lenin életét, magyar nyelven pedig Farkas Jenő tanár. Az emlékünnepélyen még szerepeltek Rác Albert MNSz járási szervező, Benedekfi Sándor, Szikszai Gizella és Lengyel Áron saját költeményével.

Szikszai János zárószavaiban kihangsúlyozta, hogy Lenin eszméinek megvalósítása a feladatunk, hogy a Népköztársaságunk felvirágoztatásáért vívott harcban minden erőnkkel bekapcsolódjunk az egy éves gazdasági terv megvalósításán keresztül.

Péter Miklós, MNSz titkár.

A néptanácsokról

A Román Népköztársaság dolgozó népe történelmi feladatait nem valószínűsíthetjük meg másként, mint a munkás ember-millióknak, a városi és falusi dolgozó nép összességének legszélesebb és állandó részvételével a közügyek vezetésében. A dolgozók millióinak állandó részvétele az államügyek vezetésében, az államhatalom helyi szerveinek, a néptanácsoknak felállításával valósul meg.

Tanyákon, falvakon, községekben,

városokban, járásokban és megyékben a dolgozók hivatottak az államhatalom gyakorlására. A néptanácsokról szóló törvény határozott lépést jelent a szociálisták építésében.

A néptanácsok, mint az államhatalom helyi szervei, a helyi közigazgatási egységek, vagyis községek, járások és megyék területén egyedüli közigazgatási szervek. Egy község, járás, vagy megye területén a néptanácsokon kívül az államhatalomnak más szervei nem léteznek.

A néptanácsok tagjait képviselőnek nevezik. Eszerint vannak községi, járási és megyei képviselők, akik a nemzetgyűlési képviselőkhöz hasonlóan, közöttük különbség csak működési területük tekintetében van.

A néptanácsok tagjait, vagyis a községi, járási és megyei néptanácsokat a helyi választó közönség választja meg, 4 évi időtartamra. A 18. életévét betöltött állampolgárok szavazati joggal rendelkeznek nemre, fajra, nemzetiségre és műveltségi fokra való tekintet nélkül, kivéve azokat, akiket szemben méltatlansági, vagy más kizárási ok forog fenn.

Helyi képviselőnek megválasztható az a dolgozó állampolgár, akivel szemben kizárási ok nem forog fenn és aki a 23-ik életévét betöltötte.

A néptanácsok tagjainak számát az illető közigazgatási egység lakosságának a lélekszáma után állapítják meg, a választási törvény rendelkezései szerint.

A néptanácsok tagjai kötelesek működésükről a dolgozó népnek beszámolni s így a dolgozó tömegekkel állandó kapcsolatot és érintkezést tartanak fenn. A néptanácsokba megválasztott képviselők a választók akaratából visszahívhatók a felső néptanácsok és az államhatalom legfelsőbb szervei által megbízatásuk lejártá előtt is, a törvényben megállapított feltételek szerint. A visszahívás vonatkozhatik az egész néptanácsra, vagy annak csak egyes tagjára. Ez azt jelenti, hogy a dolgozó nép azon képviselői, akik a rájuk bízott feladatnak nem felelnek meg, vagy a dolgozó nép érdekei ellenében, bármikor visszahívhatók.

Csak a néptanácsok az államhatalom helyi szervei és csak ezeket (Folytatás a 8. oldalon.)

Allategészségügyi- és gazdasági előjárók tanfolyamai

Kormányunk általános munka-programmot dolgozott ki az összes termelési ágak részére. Az általános programba beleilleszkedik a mezőgazdaság is. Mezőgazdaságunk a tervszerűsítés útján halad. Mérlegelve a helyi viszonyokat és lehetőségeket, a tervgazdalkodás új korszakot nyit meg agrárpolitikánkban.

A terv alaposan megfontolt előirányzatot foglal magába, a többtermelési és a minőségi termelést célozva.

A mezőgazdasági terv összeállítása előtt, a földművelésügyi minisztérium országos értekezletet hívott össze, ahol azt kidolgozták és megvitatták.

Az elmúlt évek tapasztalatai szükségessé tették a gazdasági vezetők átképzését, úgy szakszempontból, mint politikai szempontból is. Ebből a célból a kerületi felügyelőségek megrendezték az öt napos tanfolyamokat, a megyei gazdasági felügyelők és állatorvosok részére, valamint egy 15 napos tanfolyamot az állategészségügyi és gazdasági előjárók kiképzésére minden megyében.

Eddig az állategészségügyi előjárók nem működtek és a gazdasági előjárókból is csak néhány dolgozott az egyes megyékben. Most minden két község részére egy állategészségügyi előjárót és minden község részére egy gazdasági előjárót neveztek ki.

Ezeket az előjárókat a kevés földdel rendelkező földművesek közül választották ki, a községi előjáróság és a demokratikus szervek segítségével.

A kiválasztott előjárók részére Székelyudvarhelyen, Orlándon és

Székelykereszturon rendeztek tanfolyamot. A 15 napos tanfolyamot befejezték már Orlándon és Székelyudvarhelyen. A vizsgák során szép eredményt mutattak fel, főképpen az oklándiak és személy szerint is kiténtek:

Bartha Imre Olasztelek, Buksa György Erdőfüle, Osváth Lajos Biharcfalva, Oláh Ilona Parajd, Balázs József Korond, Székely Dénes Telekfalva, Kuti János Ége, Berecky Ferenc Oroszhegy, Máté Béla Kányád, Jakab Ernő Kányád, Bakó István Parajd, Elekes Mózes Orlánd, László Domokos Gyepes.

Ezek a hallgatók tüntek ki az eddig levezgázott 136 előjáró közül, bizonyosságot téve a munkásöntudatról és fegyelmezett magatartásukról.

Visszatérve a községeikbe ezek az előjárók egy új élet felépítésére fognak törekedni, amely a tervszerűsítés megvalósítását célozza, elősegítvén a szociálista társadalom megvalósítását.

MEGHÍVÓ

Az udvarhelyi „Pisztráng” halásztársaság 1949 február hó 14-én (hétfőn) délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a sétatéri sportpavillonban.

Tárgysorozat:

Elnöki beszámoló, titkár jelentése, pénztárnok jelentése, költségvetés letárgyalása, tagsági díjak megállapítása 1949 évre, különfelék.

Ha a fentkiízült időre a tagok nem jelennek meg kellő számban, a közgyűlést megtartjuk, tekintet nélkül a megjelentek számára ugyanott és ugyanazon nap este 7 órakor.

Székelyudvarhely, 1948 jan 21-én.
A vezetőség.

ISMERJÜK MEG A SZOCIÁLIZMUS HAZÁJÁT

LENIN A SZOCIÁLISTA KULTURÁRÓL

IRTA: O. MSENSZKI

Lenin különös figyelmet szentel műveiben a szociálista kultura kérdéseinek. Három hónappal a szovjet-hatalom uralomrejtása után, Lenin a következőket mondotta:

„Valamikor az emberi ész zeniálitása csak arra volt jó, hogy egyeseket a technika és a kultura vívmányainak előnyeiben részesítsen, míg másokat a legszükségesebbtől, a tanulás világától is megfosztott. Ma azonban a technika és a kultura összes megvalósításai közkinccsé képeznek, ezentúl pedig az emberi ész és lángelme nem lesznek többé az emberi kizsákmányolás eszközei.”

A szociálista forradalom nagymértékben és minden téren kifejlesztette a tömegek kezdeményező erejét. Lenin hangsúlyozta, hogy a nép összes alkotóképes erőit be kell vonni az elméleti és gyakorlati tevékenységbe. Ugyanakkor hangsúlyozta a szovjet hatalom mérhetetlen feladatait, amelynek hivatása volt az elkövetkezendő években felszámolni a több évszázados kulturális visszamaradottságot. A szociálista kulturát nem lehet megteremteni, csak, ha mélyenszántóan és kritikai alapon elsajátítjuk mindazt, ami a múlt kulturájában jó volt.

„Át kell vennünk a tőkés rendszer által visszahagyott kulturális örökséget és el kell sajátítsuk a tudomány, technika és művészet összes ismereteit, mert ezek nélkül nem építhetjük fel a kommunista társadalom életét.”

Lenin világosan megmagyarázta, hogy a szovjet szociálista kultura nem a szociálisták dolgozószobáiban elkészített műveltség, hanem a klasszikus kultura örökségének fejlesztése, saját fejlődési törvényei szerint.

Amellett, hogy Lenin nagy súlyt helyezett az írástudatlanság felszámolására, — egy írástudatlan, minden politikán kívül áll — a Szovjetunió nagy megalapítója nagyon sokat foglalkozott a művészettel, amelyet a tömegek nevelésére szolgáló egyik leghatalmasabb eszköznek tekintett.

„A művészet a nép tulajdona — mondotta Lenin. — Annak gyökerei a dolgozó tömegek mélyéből erednek és ezeknek meg kell érteniök azt és szeretniök kell. A művészetnek egyesítenie kell a tömegek érzéseit, gondolatait és kívánalmait és fel kell azokat magasztosítani.”

Ennek tulajdonítható, hogy Lenin, amellett, hogy a múlt klasszikus műveinek minél szélesebb népszerűsítését szorgalmazta, kiméletlenül harcolt a művészetben a „modernista” formákban jelentkező mindenfajta dekadens megnyilvánulás ellen. Lenin az új szociálista művészetet, mint mély realista művészetet képzelte el. Lenin rámutatott arra, hogy a polgári társadalom ugynevezett „irodalmi szabadsága” nem létezik. A pénz hatalmán alapuló társadalomban nem létezhetik reális szabadság. Az író sem a kiadóval, sem pedig a polgári olvasóval szemben nem független, mert kénytelen kielégíteni azok ízlését.

„Nem élhetsz egy társadalomban úgy, hogy a társadalomtól független légy” — írja Lenin.

Érthető tehát, hogy miért tagadja a polgári osztály érdekei-

hez kötött művészetet és azt nyíltan a nép és a proletáriátus szolgálatában álló művészetet helyettesíti. Az irodalomnak szolgálnia kell a kommunista párt ügyét és harcolnia kell a nép érdekeiért. A művészek és írók csak így nyerhetik el teljes szabadságukat.

„A szociálista kultura — amint azt oly gyakran hangoztatta Lenin — csak úgy fejlődhet és tevékenykedhet, ha a kultura minden területén kiméletlenül küzd a néppel szemben idegen, polgári befolyások ellen.”

Lenin nagy harcítársa, Sztálin, folytatta és kifejlesztette Leninnek a szociálista kulturáról alkotott eszméit. Sztálin vezetésével a szovjet-nép a kulturális építés tereén is rendkívüli sikereket ért el.

A Lenin halálát követő 25 éves

Az ARLUS új alapszabálya

Négy éves fennállása óta az ARLUS, a román-szovjet barátság kimélyítésére alakult egyesület, hovatovább a széles népi tömegeket magába foglaló szervezetté lett.

Ez tette szükségessé új alapszabály életbeléptetését, amely a további fejlődésének lehetőségét biztosítson.

A szervezet célja kibővült. Az általános cél, a Szovjetunióval való baráti kapcsolatok elmélyítése mellett a szovjet alkotások és a szovjet-ember ideológiájának népszerűsítése által, feladatává vált, hozzájárulni a Szovjetunió tapasztalatainak alkalmazásával a RNK fejlődéséhez, a béke, a demokrácia és a szociálisták megvalósításának utján.

Ma, amikor a nyugati kapitálista országok vezető-klikkje örült háborus propagandát folytat a Szovjetunió és a népi demokráciák országai ellen, az ARLUS hivatása az, hogy a széles népi tömegeket cselekvő részvételre sorakoztassa fel, a szociálistákért és tartós békéért folyó harcban, amely harcot a világ összes haladó erői vívnak, a Szovjetunióval az élükön.

Az új alapszabály, az eszközöket, amelyekkel az ARLUS kitűzött céljai felé halad, a következőkben jelöli meg: előadások, sajtó utján való közlemények, művészi rendezvények, tanulmányi és dokumentációs anyag gyűjtése és kicserélése a Szovjetunió és RNK között, együttműködés a két ország művészet, tudósai között. Mindezeket felül a szervezet célja támogatni az ország minden olyan más szervezetét, vagy intézményét és azzal együttműködni, amelynek célja a Szovjetunió megvalósításának ismertetése, népszerűsítése.

Az egyesület főbb szervezeti formái: ARLUS-körök, fiókok, alfiókok. A kör az az alapszervezeti forma, amely a tömegekkel közvetlen kapcsolatban áll. Ezeknek növelése és fejlesztése a szervezet legfőbb célja, hogy magába foglalhassa az egész dolgozó népet.

A legfelsőbb vezető és irányító szerv továbbra is az országos kongresszus marad. Ez képviseli a tagok összességének, kiküldötték útján gyakorolt és kifejezett akaratát.

A több, mint négy éves tapasztalat alapján alkotott új alapszabály a tagok millióinak akaratát fejezi ki és hatékony eszköze lesz az ARLUS magas célkitűzése megvalósításának.

tevékenység mérlegét elkészítve, a szovjet-emberek büszkének lehetnek arra, hogy teljesítették nagy tanítómasterük parancsait.

Íme néhány beszédes adat: a Nagy Októberi Szociálista Forradalom előestéjén Oroszország lakosainak csak 21 százaléka volt írástudó, a többi együttélő népeknél pedig az arányszám még kisebb volt.

A Szovjetunió területén ma már teljesen felszámolták az írástudatlanságot.

Az elemi, középfokú és műszaki középiskolák tanulójának száma az idén elérte a 34 milliót. A forradalomig az országnak mindössze csak 8 millió tanulója volt.

A Szovjetunióban jelenleg egy millió egyetemi hallgató tanul, vagyis több, mint az összes európai országokban együttvéve. A forradalom előtt a diákok száma mindössze csak 112.000 volt. A tanulás és a tudomány megismeréséhez való jog a Szovjetunióban az egész nép tulajdonává vált.

Az irodalmi munkák nagyon elterjedtek a néptömegek soraiban.

Nekraszov műveit harminc éven keresztül, egész a forradalomig mindössze csak 254.000 példányban adták ki. A szovjet uralom 30 éve alatt azonban ezeknek a műveknek a kiadványai a 10 millió példányt is elérték. Ezeket a munkákat a Szovjetunió együttélő népeinek 30 nyelvére is lefordították.

A nagy külföldi írók könyveit olyan példányszámokban adják ki a Szovjetunióban, hogy könyveik saját hazájukban sem ismernek ilyen elterjedtséget. Így pl. Viktor Hugo műveit a szovjet hatalom éveiben 4.453.000 példányban adták ki és a Szovjetunió népeinek 41 nyelvére fordították le.

A szovjet tudósok és művészek, akik az orosz klasszikus kultura és tudomány nyomdokain haladnak, munkásságukban egyre nagyobb sikereket érnek el.

Lenin elveitől vezérelve, a szociálista realizmus útját követve, a szovjet művészet magasabbfokú színvonalat ért el.

A szovjet művészet az egész világ haladószellemű művészeinek irányítójává.

Hogyan emlékezik meg a szovjet nép Lenin haláláról

Január 21-én Népköztársaságunk minden városában, minden falujában, minden gyárban, ipartelepén, minden intézményénél megemlékeztek Lenin halálának huszonötödik évfordulójáról. Nem volt az országnak olyan rejtett zuga, ahol ezen a napon ne ejtették volna ki szeretettel és megbecsüléssel ezt a nevet: Lenin.

Ha itt, fiatal, épülő szociálista, népi demokratikus államunkban ilyen hártalan szeretettel és megbecsüléssel gondoltak ezen a napon Leninre, emlékeztetjük, mekkora hálával és kegyelettel adóznak a Szovjetunió dolgozói Lenin emlékének. A moszkvai Lenin-mauzóleum előtt, a Vörös-téren, a dolgozók százezrei vonulnak el ezen a napon. Minden szovjet-dolgozó egybeolvad ezen a napon Lenin elvtársnak, a munkásosztály nagy, uttörő forradalmárának a szellemével, aki a marxi tanokon elindulva a gyakorlatban megvalósította a dolgozók nagy szociálista hazáját. Lenin lángszű vezetése mellett nagyszerű segítőitársainak közreműködésével megszűnt az embernek ember általi kizsákmányolási rendszere és egy új típusú társadalmi rendszer valósulhatott meg, a szociálisták, amelyik felszámolta a tőkésrendszer minden ellentmondását, felszámolta a munkanélküliséget, a gazdasági válságokat és virágzó életet teremtett abban az országban, amelyik azelőtt nyomoráról és az elnyomásról volt híres.

Ezt tudja is a szovjet-nép, mert érzi és látja, hogy Lenin tanításai nem dogmák, mint amilyeneket a polgári ideológusok felállítottak, hanem az élet, a fejlődésen alapuló dialektikus törvények, amik nem a fegyverekre és a bombákra támaszkodnak, hanem a dolgozók millióinak aranyfedetere: a munkára. A teremtő, termelő és alkotó munkára. Ezért vonulnak el ezen a napon a dolgozók százezrei Lenin mauzóleuma előtt és velük együttérző gondolatban ott van az egész világ minden becsületes dolgozója. Ennek az alkotó szellemnek dicsőséges zászlaját viszi, Lenin halála óta tovább J. V. Sztálin, a legszeniálisabb tanítvány győzelemről, győzelemre. F. L.

A Művelődési Útmutató januári száma

Az első oldalain találjuk a Lenin halálának 25 éves évfordulójáról szóló megemlékezést, a munkásság és a dolgozó földművelés szövetségéről írott cikket, a Szovjetunió mezőgazdasági eredményeiről szóló tudományos ismertetést és Ady Endréről, a nagy magyar költőről való megemlékezést.

Ezenkívül két egyfelvonásos szindarab, novella, csángó népmese, az Allami Könyvkiadó újdonságainak ismertetése, valamint népi táncok, indulók, versek és kórusművek egészítik ki a Művelődési Útmutató januári számának gazdag tartalmát.

A Művelődési Útmutató, kulturotthonok és szervezeti rendezvények műsorának össz-állításánál nélkülözhetetlen.

A 4 hónapos kulturális munkaverseny első szakasza

Január végével a kulturothtonok munkaversenyének első szakasza véget ér. Egymásután érkeznek a jelentések az eredményekről, a munka menetéről, a hiányosságokról, hibákról és azok leküzdéséről.

Bözöd

kulturothtona januárban 6 műsoros előadást rendezett. A könyvtárakat 189 könyvvel gyarapították. Olvasóterem nincs, de a februári munkatervben már annak beállítása is szerepel. Addig a könyvtár csak könyv-kölcsönzéssel működik és hetenként két nap áll az olvasók rendelkezésére. A kulturházat önkéntes munkával szedték rendbe. Az asztalosok új ajtókat és ablakokat készítenek, hogy az épületet használhatóvá tegyék. A tömegszervezetek bekapcsolódtak a kulturothton munkájába és közösen küzdenek a dolgozó nép kultúrális színvonalának emeléséért.

Kissolymos

kulturothtona küzd a megemlékezéssel. Az analifabéta tanfolyam 15 hallgatóval működik, de az állandó felvilágosító munka eredményeképpen, a hallgatók száma napról-napra növekedik. Az eddig elhanyagolt kulturothton önkéntes munkával meszelték ki és feldíszítve adták át a kultúra szolgálatának. A műsoros előadások egy vasárnap sem hiányozhatnak.

Felsőősfalván

is fellendült a munka. Alsóősfalván van versenyben. A színjátzó, tánc és énekcsoportok hetenként kétszeri összejövetelen készülnek biztosítani a vasárnapi kulturrendezvények műsoranyagát. Olvasótermet állítottak be a kulturház kistermébe. Február hónapban hozzáfognak az új kulturház építéséhez. A kulturális munkáját a reakció suttogó-propagandája nagyban akadályozta, de a RMP és a demokratikus szervezetek felvilágosító munkája eredményre vezetett, úgy, hogy a vasárnapi műsoros előadásokat most már nagy számmal látogatják a tanulni vágyó dolgozók.

Homoródszentpál

küzd a reakció maradványaival. A vasárnapi műsoros előadásokon a

dolgozó nép fiai tartják az ismeretterjesztő és ideológiai előadásokat. A földnélküli szakszervezet kulturothtonja dec. végén nagy sikerrel adta elő a „Ludas Matyi” c. színművet, amellyel most Udvarhelyre készülnek vendégszereplésre. A kulturház építése folyik. Januárban 15.000 lej értékű követ gyűjtöttek össze és 10.000 lej értékben más anyag van előkészítve, hogy a tavasz folyamán önkéntes munkával korszerű kulturházat építsenek. A szervezeteket telket adományozott a kulturház céljára. A sport-csoport részére januárban tekepályát építettek.

Szentkirály

kulturális tanácsa nagyon nélkülözi a kulturházat, amely építés alatt áll. Már fedél alatt van, a padlózása is elkészült, de a vakolást megakadályozta a hideg. Addig az iskolában tanulják és gyakorolják a kulturothtonok a vasárnapi műsorok anyagát, hogy a kulturális munka folytonossága meg ne szakadjon.

Városfalván

a kulturális tanács dolgozik, de a lakosság támogatása nem kielégítő. A reakció befolyása alatt álló dolgozó tömegek egy része idegenkedik a vasárnapi műsoros előadásoktól. Ugy látszik még vannak olyanok, akik nem akarnak haladni. A kulturális tanács önkéntes munkával korszerűsítették, hogy az új kulturház felépítéséig is megfeleljen a követelményeknek.

Székelyszáldobos

kulturális tanácsa nem értette meg feladatát. A megyei kulturális tanács által kiküldött körlevelet, ahelyett, hogy a gyűléseken azt feldolgoznák, megbeszélnek, arra használják fel, hogy felbontatlanul odaadják azoknak, akik táncengedélyért jönnek Udvarhelyre, hogy a hivatalt megtalálják a körrendeleten megadott címről.

Székelyszáldobos kulturális tanácsa vizsgálja ki az ügyet, akiket mulasztás terhel zárja ki soraiból, mert őket a dolgozó nép azért állította a kulturothton vezetésére, hogy képviseljék az ő érdekeiket és irányítsák a község kulturális életét. A kulturális munka elhanyagolása egyes személyek népellenes magartásáról tesz bizonyosságot. *K-a.*

Városunkban vendégszerepelt a hadsereg színháza

Január 21-én, pénteken vendégszerepelt első ízben városunkban a hadsereg színházának művészei együttese. A városi mozi termét zsufoltság megállították a helyőrség katonái, altisztjei és tisztjei, valamint a meghívott szervezetek és intézmények kiküldöttjei.

A műsor változatos, színes és szórakoztató volt, amellyel, hogy minden jelenetében nevelt és épített. Az est műsora visszatükrözte az együttélő népek testvériségét és nagy szeretetünket felszabadítóknak iránt, a Szovjetunió iránt. A közönség tombolva ünnepelte a román és magyar táncos csapatokat és a tetszenyilvánítás még fokozódott, amikor az orosz balalajka zenekar számai és az orosz népi táncok következtek.

Néphadseregünk kulturothtonja megmutatta az udvarhelyi közönségnek, hogyan kell és lehet a kulturális munkát a nép, a dolgozó tömegek szolgálatába állítani. Megmutatta,

hogyan kell az együttélő nemzetségek testvériségét a kulturális és a gyakorlatban is megvalósítani. Bebizonyította, hogy kulturális tevékenységünkön keresztül is hogyan lehet szeretetünket és barátságunkat kifejezésre juttatni felszabadítóknak, a Szovjetunió iránt.

Tulzást nélkül állíthatjuk, hogy hasonló művészi produkció rég nem volt Székelyudvarhelyen. Éppen ezért kívánatos lett volna, hogy a nagyközönségnek is bemutassák. Mert ez az előadás irányt kell, hogy mutasson és ösztönöz hatást gyakoroljon kulturális életünk vezetőire is, hogy alkalmazni tudják a helyes műsorösszeállítás politikáját, hogy észreveggyék hibáinkat és helyes kritikával érzékeljék ki is tudják küszöbölni azokat. *F. L.*

Csak ritkított sorokban gépell, vagy helyes és könnyen olvasható kézírással írt közleményeket fogadhatunk el közlésre.

KORUNK KÖNYVEI

Szeráfimovics : Vasáradat.

Amint az újságokból értesülünk, január 19-én, hosszas szenvedés után meghalt Alexander Szeráfimovics, neves szovjet író, 86 éves korában. Szeráfimovics életének több mint hatvan évét az irodalomnak szentelte. Művei nagyon népszerűek a szovjet-olvasók körében. Könyvei közel hétmillió példányban, vagy negyven nyelven jelentek meg.

Vasáradat című regényét 1947-ben adta ki magyar nyelven a budapesti Szikra kiadó. Ebben a regényben Szeráfimovics, aki nagy mestere a szocialista realizmusnak, hatalmas megjelenítő erővel vezeti vissza az olvasót 1918 augusztusába, amikor az ellenforradalmi csapatokkal teli Kubánból megindul a vasáradat, az az emberhullám, amelyik hegyeken-völgyeken ömlik keresztül, hogy a menekülőket kimentse a támadó kozákok gyűrűjéből.

A regény főhőse, a „vas állu”, Kozsuh, a menekülő megválasztott, vezetésre hívatott hadvezére, törhetetlen akaraterővel vezeti át a szekérsort minden veszedelmen. Nincsenek a természetnek olyan akadályai, amivel meg ne kellene küzdeniük. Hőség, vihar, lehetetlen nehézségeket görditenek eléjük, de ők mindenben átvágják magukat. Az ellenséges kozákok, gruzok, hegyi népek megpróbálják szintén feltartóztatni a vasáradatot, de Kozsuh bölcs vezérlete mellett minden ellenséges támadást visszavernek és sikerül magukat a vöröskökhöz keresztülvágniuk.

Szeráfimovics megrázó realitással szemlélteti regényében azt a hősiességet, amivel a szabadságukért, életükért és a Szovjetunióért harcoló bolsevikok, szekereken magukkal hurcolt családjaikkal keresztülvágják magukat az ellenséges táboron. A bolsevikok részére gyötrelmes az út, rengeteg áldozatot követel, de érdemes követniük a paraszti makacsságu vezetőjüket, Kozsuhot, mert éppen makacs kitartása eredményezi a veszedelemből való megszabadulásukat.

A Vasáradat az 1917—21-ig tartó nagy polgárháborúnak csak egy kis szakaszát mutatja be, de ezen keresztül megismerjük, szinte beleéljük magunkat a száz veszedelemmel szembenező bolsevikok helyzetébe, akik végül is diadalmaskodnak a természet felett és a rájuk törő ellenségén is.

Az anyák iskolájának megnyitása

Népköztársaságunk legdrágább kincse a gyermek és így azok ápolására és gondozására nagy súlyt fektet. Ezért nyílnak meg megyékben is az anyák iskolája elnevezésű tanfolyamok, amelyeknek céljuk, hogy a csecsemő fejlődésének és gondozásának kérdéseivel megismertesse az anyákat. Románia mostanáig a gyermekhalandóság terén vezetett. Ennek a felszámolására csak úgy kerülhet sor, ha a nők megértik az ilyen tanfolyamok jelentőségét és elfogadják azt a segítséget, amelyet kormányunk a tanítatásuk által számukra biztosít.

Városunkban ez a tanfolyam folyó hó 19-én indult meg, a RDNSZ és a Gyermekvédelem rendezésében a „Balázs Pál” napközi-otthonban. Sajnos, a szervezett tanfolyami hallgatók nem jelentek meg mind, ami azt bizonyítja, hogy nem értették meg a tanfolyam jelentőségét és nem látták meg a gyermekvédelem fontosságát, amely a tejkonyhák felállítására és vezetésére, valamint a babakelengyék és az A és D vitaminok szétosztására által eddig is szép munkát végzett.

Önkritikát gyakorolva, megállapíthatjuk, hogy szervezési hiányosságunk volt, hogy a jelentkezőket nem kerestük fel a lakásokon és a tanfolyam fontosságát csak a tejkonyhai találkozás alkalmával dolgoztuk velük fel.

A tanfolyam megnyitásán az Anya- és Gyermekvédelem részéről Bokor Szőke Jánosné üdvözölte a megjelenteket és ismertette a tanfolyam célját és anyagát. A RDNSZ megyei szervezete részéről Benedek Boriska beszámolt azokról az eredményekről, amelyek a múlt évben az Anya- és Gyermekvédelem a RDNSZ-vel karöltve elért. Beszámolt a tejkonyhák működéséről, a diétikus tejkonyhákról, ahol a beteges és gyenge gyermekek táp tejet kaptak, aminek következtében csökkent a gyermekhalandóság a szegényebb népreteg között, pedig a múltban itt szedte áldozatait a legnagyobb mértékben. Ismertette a gyermek-

nyaraltatási akciót és a vándor-babakelengyék szétosztásának jelentőségét.

Reméljük, hogy akik jelen voltak, el fogják mondani a távolmaradottaknak, milyen hibát követtek el távolmaradásukkal és a legközelebbi előadásokon már teljes létszámban fognak megjelenni. Az előadások teljesen ingyenesek és minden szerdán és pénteken délután 5 órakor lesznek. *B. B.*

Kulturothtonok járási értekezlete Parajdon

Január 22-én 9 község kulturothtonjának szűkebb tanácsa gyűlt össze a parajdi kulturházban, hogy kicseréljék tapasztalataikat és egymás munkájából tanulva új erővel vihessék tovább építő munkájukat.

A megyei kulturális igazgatójának előadása után a hozzászólások és az egyes községek beszámolóit következtek, ahol a kulturothtonok igazgatói rámutattak az eredményeikre, kiemelve a nehézségeket, hibákat és azok leküzdését, a kritika és önkritika jegyében, megbeszélve a teendőket.

A jelentések kiértékelése után a kérdésekre, a művészeti és tájékoztató ügyi minisztérium udvarhelyi megyei tanácsosa és a megyei kulturális tanács elnöke és igazgatója válaszoltak, új feladatokat tűzve ki a kulturothtonoknak.

Az értekezlet elhatározta, hogy mindent elkövetnek a munkának osztályharcos szellemében való vitele érdekében.

A munkaversenyt egyéni versenyekre kiterjesztve tovább folytatják. A reakciónak bármilyen megmozdulását teleplezik és az építőmunka elé gördített akadályokat elhárítják. *K.a.*

Mi történik a nagyvilágban?

Kül- és belpolitikai tájékoztató

Csang Káj-Sek utóda elfogadta a fegyverszüneti tárgyalások előfeltételeit

Csang Káj-Sek utóda Li Csung Wen hivatalosan bejelentette, hogy a Kuomintang kormány megkezdte a fegyverszüneti tárgyalásokat a kínai néphadsereggel a kínai kommunista párt által átnyújtott békefeltételek alapján. A békefeltételek leglényegesebb pontjai a háborusbűnösök és ezek között Csang Káj-Sek és felesége megbüntetése, a Kuomintang alkotmány és reakciós intézmények megszüntetése, a földreform végrehajtása, a nagy vagyonok elkobzása és a nemzet érdekében elmentés nemzetközi egyezmények hatálytalansága, valamint demokratikus koalíciós kormány létesítése. Csang Káj-Sek elmenekült Kinából.

A néptanácsokról

(Folytatás az 5. oldalról)

választja a választóközönség. A néptanácsok mellett más szervek is vannak, amelyek a néptanácsok vezetése alatt állnak. Ezek a következők:

A néptanács saját kebeléből választott végrehajtóbizottság, amely általános végrehajtó és irányító szerv. A végrehajtóbizottság járássokban és községekben 3 tagból áll. Ez a saját kebeléből választja meg az elnököt, egy alelnököt, és egy titkárt. Ezek egyúttal a helyi néptanács elnöke, alelnöke és titkára is. A néptanácsok végrehajtó bizottságai mellett működési áganként létesülő ügyosztályok, mint rezort végrehajtási szervek működnek. A bizottságok állandó munkakollektívák, amelyek együttműködnek a néptanács határozatainak gyakorlati végrehajtásában, azt felhatalmazásuk határain belül ellenőrzik és állandó összekötést tartanak fenn a dolgozó nép és a néptanács között.

Vannak még az állampolgárokból alakított bizottságok, melyek a néptanács egy kijelölt tagjából és a község lakosai közül kijelölt dolgozókból állnak és céljuk valamely helyi, vagy általános érdekű feladat végrehajtása, (vetési, gyűjtési és egészségügyi kampányok).

A népgyűlések a néptanácsok kiegészítő szervei és egyúttal a néptanács munkáját ellenőrzik. A népgyűlések az illető falu, tanya, vagy városi kerület szavazati joggal rendelkező lakosaiból hivatnak össze. Ezeket a néptanács hívja össze negyedévenként legalább egyszer és máskor is szükség esetén, hogy megtárgyalják a helyi kérdéseket és a néptanács működését.

A néptanácsok a helyi közigazgatás legdemokratikusabb formáját képviselik, mert soha sem szakadnak el a dolgozó néptömegektől, hanem azokkal állandó érintkezésben vannak.

A népgyűlésekben, bizottságokban és más testületi szervekben résztvevő dolgozók millióinak meg van a határtalan lehetőségük, hogy az állam vezetésében részt vegyenek.

A néptanácsok felállításával és a dolgozó néptömegeknek az állam vezetésbe való bevonásával a falvakon is gyors léptekkel fogunk haladni a szocializmus felé.

B. D.

miután az utolsó pillanatban még egy katonai díszmenet rendezett, színpadias körülmények között, Nankingban és arra buzdította a katonákat, hogy utolsó emberig védjék meg a fővárost.

Az amerikai kommunista vezetők pere

New-Yorkban most folyik a 12 amerikai kommunista vezető nagyszabású pere. Az esküdtek kiválasztásánál már demokrata ellenesen jártak el, mert a trösztök és nagyvállalatok alkalmazottait választották be, akik természetesen hűségesen szolgálják ki kenyéradóikat. A párizsi egyetemi hallgatók 2000 aláírással emlékiratban tiltakoztak a kommunista párt 12 tagja ellen megindított per miatt.

A görög szabadságharcosok újabb sikerei

A szabadságharcos 5. görög hadsereg néhez harcok után felszabadította Karpeniszi városát.

Kölcsönös Gazdasági Segélynyújtás Tanácsa

Bulgária, Csehszlovákia, Románia, Magyarország, Lengyelország és a Szovjetunió kiküldöttei gazdasági értekezletet tartottak Moszkvában. A népi demokráciák és a Szovjetunió szélesebbkörű gazdasági együttműködésének megszervezése végett, szükségesnek mondták ki a Kölcsönös Gazdasági Segélynyújtás Tanácsának megalakítását. A népi demokráciák országai a Szovjetunió segítségével álltak gazdaságilag talpra és gazdasági kapcsolataik mind élénkebbek, másfelől pedig a nyugati imperiálisták és a marshallizált országok bojkotja ellen kell védekezniük, ezért nagy jelentőségű a Kölcsönös Gazdasági Segélynyújtás Tanácsának megalakítása.

Miliciát létesítettek a csendőrség és rendőrség helyett

A Népköztársaságunkban végbenem hatalmas politikai, gazdasági és társadalmi átalakulásoknak megfelelően, a néptanácsokról szóló törvény kiegészítéseképpen, új törvény jelent meg a rendőrség és a csendőrség helyébe létesítendő miliciáról. A milícia hivatott megoldalmazni a közrendet és egyidejűleg megvédelmezni a demokratikus vívmányokat és örködni a nép békes munkája felett, vigyázva a törvények és törvényes rendelkezések betartására.

Tanulnak a dolgozó nők

A RDNSz megalakulása óta eltelt néhány hónap óriási változást idézett elő a nők és különösen a falusi nők életében. Az első idők bizalmatlansága már felengedett, a falusi nők teljes bizalommal, felszabadult testvériséggel tartják a kapcsolatot a városi szervezet asszonyaival. A mostani tanfolyamon csak végig kell hallgatni egy előadást, hogy meggyőződjhessünk, milyen szomjas érdeklődéssel lesik a szót az előadó szájáról. Mint a száraz szivacs, amely minden csepp vizet magába szív, úgy szívják magukba a tudást, amelyet eddig elzártak előlük. Némelyik még küzdök az új, ismeretlen szavakkal, forgatják, méregetik mielőtt kimondanák, de az első napok után hozzászoknak és szorgalmasan tanulnak, hogy haza menve ők is taníthassanak.

A fejlődni akarás megmutatkozik a városi dolgozó nőknél is. A RDNSz helyi szervezete esti tanfolyamot indított a tagok részére. Ezen a tanfolyamon ott látjuk a dolgozó asszonyok tömegét, akik egész napjukat nehéz munkában töltik és a megérdemelt pihenés óráit a tanulásra használják fel. Mert megértették és tudják már, hogy a népi demokra-

KÖZLEMÉNY

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara udvarhelymegyei kirendeltsége felhívja azon kereskedők és magánkézben levő cégbejegyzéssel rendelkező ipari vállalatok figyelmét, akik valamilyen okból kifolyólag nem válthatták ki működési engedélyüket (certificat de existență), hogy feltétlenül jelentkezzenek azonnal a kirendeltség irodahelyiségében helyzetük tisztázása végett és hozzák magukkal a régi engedélyüket.

SPORT

Folyó hó 16 án játszott az UMTE jégkorong csapata a gyergyószentmiklósi jégkorong csapattal barátságos mérkőzést, amelyet, szép játék után a fejlődő UMTE csapata 9-3 arányban nyert meg.

Folyó hó 24 én a csikszeredai UAER. jóképességű csapatát látta vendégül az UMTE jégkorongozó csapata barátságos mérkőzésre és előre nem várt jó eredményt értünk el, 5-5 eldöntetlen aránnyal.

A népi sport, áldásos eredményeket hoz. Eppen ezért, minden dolgozó ifju, aki sportolni akar egyesületünk keretében, az összes sportágakban fejlesztheti magát, jöjjön tehát körünkbe, ahol szívesen fogadjuk.

UMTE

tikus rendszerünk új utakat nyitott meg előttünk. Ez az út minden dolgozó álmának a megvalósításához, a szocializmushoz vezet. Tudják, hogy a szocializmus felépítésében mindannyian ki kell, hogy vegyünk a részünket és nem mindegy, hogy ebben a harcban milyen felkészültséggel veszünk részt. Tanulnak tehát, hogy ezáltal munkájuk eredményesebb legyen és, hogy pótolhassák azt, amit a múlt megtagadott tőlük.

Igy mutatkozik meg a RDNSz munkájának az eredménye, így tudja munkája által emelni a nők politikai-, gazdaság- és kultur-színvonalát.

Szerkesztői üzenetek

Veress Mózesnek, Bögöz. Hasonló értelmű híradást másrésztől is kaptunk. A dolgot kivizsgáljuk s akkor még visszatérünk rá.

Lövetei kulturothton-levelezőnek. Amint ebben a számunkban a falusi levelezőknek írt cikkünkben is jeleztük, névtelenül beküldött tudósítást nem közölhetünk. Kérjük a jövőben keressen fel aláírt levélben. A méhészeti tanfolyam iránti szép érdeklődés nem feltétlenül a demokratikus gondolkodás megnyilvánulása.

Kulcsár Tamásnak, Homoródszentlászló. Ilyen személyi kérdéssel nem tudunk foglalkozni lapunkban. Ha valami visszaélést tapasztal, annak meg van a törvényes formája, amelynek keretében orvosolni lehet.

Gergely Ferencnek, Úlke. Az ügy kivizsgálása után, arra visszatérünk.

Minden levelezőknek figyelmébe ajánljuk a Levelezőinkről-levelezőknek című cikkünket, amelyben általános útmutatást adunk a levelezésre vonatkozólag.

x Köszönetnyilvánítás. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik lluskánk temetésén részt vettek és koporsójára koszorút és virágcsokrot hoztak. A Góg család.

Az Ifjusági Könyvkiadó (Editura Tineretului)

kiadásában megjelent magyar nyelven:

M. I. Kalinin: „A Komszomol diadalmas útja”.

Grigorjev: „A Párt és a Komszomol”.

Eladó zabszalma. Érdeklődni lehet Szent János-u. 58.

Eladó Farkas Mózes felsőboldogfalvi lakosnál épület-tégla. Az érdekeltek megtekinthetik. 1-2

Ha valaki tud ifj. Vékás Dénesről, aki a tűzészernél szolgált és orosz fogságba esett, értesítse Nagy Emma kislalambfalvi, udvarhelymegyei lakost.

Ha valaki tud Nagy Jánosról, aki Csikszeredán a 32-es székely vadászoknál szolgált és orosz fogságba esett, értesítse id. Nagy János kislalambfalvi, udvarhelymegyei lakost.

Nyomatott az „UMGISZ” könyvnyomdájában Székelyudvarhelyt.

FILM

Az átjáró kincse

Ebben a filmben Helasvili geológus-tudós expedíciót szervez wolfram felkutatására a távoli hegyekbe. Mindeli mérnök előre megállapítja, hogy az expedíció eredménytelenül fog végződni, mivel a tagok nem eléggé edzett turisták. A professzor ezért megharagszik Mindeli mérnökre és fejeletlenséggel vádolja. Közben Mindeli megismerkedik a professzor leányával, aki elmeséli, hogy egy Mindeli nevű mérnök bosszúságot okozott apjának. Mindeli látva, hogy így ellenszenvenessé válhatik a leány előtt, álnéven mutatkozik be. Néhány nap múlva az expedíció eredménytelenül tér vissza. A professzor belátja, hogy Mindelinek volt igaza és vele együtt új expedíciót szervez. Kutatás közben a mérnököt barátjával együtt vihar éri utól és csak nagy nehézségek árán mentik meg őket. Végül is Mindeli találja meg a wolfram telepeket és azért őt bízzák meg a wolfram kiaknázásával.